

Lente 2017

Het Groene Blad

CONTACTBLAD IVN Veenendaal-Rhenen

BELEEF DE NATUUR!

Contactpersonen werkgroepen

excursies

Jannie v.d. Linden
0318 – 522583
excursies@ivnveenendaal-rhenen.nl

mediatheek

Suze Hörchner
0318 – 513613
mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl

natuurpaden

Esther Dijkers
natuurpaden@ivnveenendaal-rhenen.nl

Vogelwerkgroep

Henk van Reuler
henkvanreuler@outlook.com

werkgroep scholen V'daal

Jannie v.d. Linden
0318 – 522583
scholenwg.veenendaal@ivnveenendaal-rhenen.nl

werkgroep scholen Rhenen

Bert Berg
0318 - 472145 of 06-33106173
bberg@hetnet.nl

werkgroep planten

Ina Kok
0318-620845
inakokklosse@hotmail.com

weidevogelbescherming

Roelof de Jong
0317 – 614941
jon73229@planet.nl

groene blad & internet site

Peter van Krugten
0318 – 510041
pjvankrugten@hetnet.nl

"de Groenlingen"

John Ikkink
0318 – 506521
john.ikkink@ivnveenendaal-rhenen.nl

werkgroep PR

Marijke Brattinga
06 – 81673028
pr@ivnveenendaal-rhenen.nl

NatuurWerkt!

Bert Berg
0318 - 472145 of
06 - 14048655
bberg@hetnet.nl

bomen en openbaar groen

Carlo van de Weerd
0318 – 561134
kh.vd.weerd@hccnet.nl

"de Zwammen"

Martijn Stip
0317 – 619935
zwammen@ivnveenendaal-rhenen.nl

natuurtuin Diddersgoed

vacant
vogelwerkgroep
vacant

tuin "Groenhof"

vacant

Duurzaamheid

Dorthy Reijn
d.reijn@xs4all.nl

De Groenhof

In de Groenhof bevinden zich het Natuur- en Milieu Educatief Centrum (NME-centrum) en de Mediatheek.

Karel Fabritiusstraat 3, 3904TG Veenendaal. T. 0318-589555. B.g.g. Suze Hörchner, T. 0318-513613.

Openingstijden: woensdag 14 – 16 uur of na afspraak met coördinator Suze Hörchner.
Gesloten tijdens schoolvakanties én in de maanden juli en augustus.

mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl, groenhof@ivnveenendaal-rhenen.nl, ghorchner@planet.nl
www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen

HUIBERS
ELECTRA B.V.
Sinds 1948

Elektrotechniek & Elektrovakzaak

Laan der techniek 3 Veenendaal
www.huiberselectra.nl Tel.: 0318 – 513245

Hado Groen Techniek
Bos Tuin en Parkmachines
Munnikenweg 155 Veenendaal / Renswoude
www.hadogroentechniek.nl
0318 – 517879 of 511006
Merkdealer van

STIHL **STIGA** **AMBROGIO** **VIKING** **HONDA**
Power Equipment

Het Groene Blad

Van binnen uit

Beste IVN-ers, beste lezers,

Onze winters zijn zelden meer echte winters. Van die koude winters waar iedere schaatsfanaat bij het eerste graadje vorst al begint te denken aan natuurijs en de Friezen aan een mogelijke Elf Steden tocht. Wat er nog zal komen weet ik niet, maar de natuur is niet altijd gebaat bij de "warme" kwakkelwinters die wij hebben gehad de afgelopen jaren. Sommige dieren en insecten ontwaken te vroeg en kunnen geen voedsel vinden. En hebben na het ontwaken te weinig reserve voor een verdere rustperiode.

Andere, zoals trekvogels, arriveren misschien weer te vroeg door de klimaatverandering en hebben een nest vol jongen op een moment dat de voor hun kroost benodigde voedsel nog niet aanwezig is.

Weer andere hebben er baat bij dat het water niet is dichtgevroren. Dan kan je tenmiste nog voedsel uit de sloot halen. Een voordeel voor bijvoorbeeld de ijsvogel populatie.

Kortom, om met Cruijff te spreken: Elk voordeel heeft zijn nadeel. Ook in de natuur.

Maar dat de natuur worstelt met de snelle veranderingen die de opwarming van de aarde teweegbrengt moge duidelijk zijn. Soms heb ik het beklemmende gevoel dat er te weinig aandacht is bij de beleidsmakers, niet alleen in Nederland, maar ook van landen met grote industriële activiteit. De nieuwbakken president van de Verenigde Staten wil ook alle klimaatdoelen van tafel vegen. En ik maak me ernstig zorgen dat andere nationale leiders dit voorbeeld zullen volgen. Na het laatst bereikte klimaat-akkoord is dit een grote stap terug.

De toenemende verstedelijking, doorgaan met gebruik van fossiele brandstoffen, zullen in toenemende mate de luchtklimaat in de steden bederven. En de opwarming aanjagen. De verheerlijking van economische groei slaat (weer) toe, daar waar we nog meer de grenzen van wat onze aarde aan kan zouden moeten respecteren en er naar handelen.

Ik ben geen econoom. Maar is er echt geen economisch model die uitgaat van geen of tijdelijk negatieve groei als goed hanteerbaar model?

Laten wij staan voor een leefbare duurzame wereld. En er aan bijdragen.

We krijgen een werkgroep Duurzaamheid. Daar staan we toch voor?

Veel leesplezier, geniet van al het moois en al het nieuwe leven welke de lente ons biedt.

Nico Bosman

Lente 2017

6	Algemene Ledenvergadering 8 maart
8	Slenterpaadjes
10	Nieuw: Fotorubriek
11	Moestuiniëren
11	Weidevogelsconcert
12	Duurzaamheid werkgroep
16	Pleitnota Binnenveld

COLOFON

Het Groene Blad, het contactblad voor leden en donateurs van IVN Veenendaal-Rhenen verschijnt 4 à 5 maal per jaar. De sluitingsdatum voor het zomernummer is 17 april 2017. Gegevens over de jaarplanning zijn te vinden op onze website onder werkgroepen, Groene Blad en Internetsite.

REDACTIE:

Nico Bosman

redactie@ivnveenendaal-rhenen.nl

Foto voor- en achterpagina: Tineke Wouda

BESTUUR:VOORZITTER:

Nico Bosman, tel. 0318-524696

voorzitter@ivnveenendaal-rhenen.nl

SECRETARIS:

Karel Haag, tel. 0318-501562

secretariaat@ivnveenendaal-rhenen.nl

PENNINGMEESTER:

Hanneke Baretta-Bekker, tel. 0318 769 125

penningmeester@ivnveenendaal-rhenen.nl

NL95 INGB 0004 7381 18

t.n.v. IVN Veenendaal

installatiebedrijf
Bouman

- Waarborg installateur voor gas- en watertechnische installaties
- Dakbedekkingen
- Aanleg, onderhoud cv-installaties en gastoestellen
- Rioleringen
- Lood- en zinkwerken
- Installeren van sanitair
- Ventilatie & airco-systemen

Postbus 307, 3900 AH Veenendaal
Bezoekadres: Generatorstraat 9, 3903 LH Veenendaal
Telefoon (0318) 51 00 01, Fax (0318) 54 38 57

info@boumaninstallatie.nl
www.boumaninstallatie.nl

Handelskwekerij Tabakshof
Veenendaalsestraatweg 37, Elst
Tel. 0318 - 471951 / 0623484118

In elk seizoen

Volop groen

Verkoop op
donderdag: 09.00-18.00 uur
vrijdag: 09.00-18.00 uur
zaterdag: 09.00-17.00 uur

Welkom bij

Wouter en Sari van Schaik

Even naar...

 Primera
Van Walsem

wenskaarten, tijdschriften, kansspelen,
cadeaukaarten, tabak, kantoorartikelen

ook voor al uw PostNL zaken: brieven, pakketten, aangetekende stukken, postzegels, etc.

Dr. Slotemaker de Bruïneplein 31, 3904 CX Veenendaal
telefoon: 0318 - 514 780 - mail: info@primeravanwalsem.nl

www.primeraanwalsem.nl

 DISSEL B.V.
Groothandel in Sanitair & Installatiematerialen

Moestuin

Foto Tineke Wouda

Agenda ALV

IVN-afdeling Veenendaal-Rhenen

Karel Fabritiusstraat 3
3904 TG VEENENDAAL

tel.: 0318 – 58 95 55
secretariaat@ivnveenendaal-rhenen.nl
www.ivnveenendaal-rhenen.nl

AAN: de leden van de IVN-afdeling Veenendaal-Rhenen e.o.

datum: januari 2017
betreft: Uitnodiging en agenda Algemene Ledenvergadering

Beste IVN-lid,

Op woensdag 8 maart 2017 wordt de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van IVN afdeling Veenendaal-Rhenen gehouden. Het bestuur nodigt u van harte uit hierbij aanwezig te zijn.
De aanvang is 20.00 uur in de locatie: Groenhof. (Karel Fabritiusstraat 3 te Veenendaal).

De agenda is als volgt;

1. Opening door de voorzitter en het vaststellen van de agenda.
2. Goedkeuring van de notulen van de Algemene Ledenvergadering van 9 maart 2016.
3. Financieel (1)
 - a. Jaarverslag 2016, korte presentatie realisatie plannen 2016.
 - b. Toelichting financieel jaarverslag 2016.
 - c. Verslag van de Financiële Commissie voor het jaar 2016. (Bert de Ruiter en Ton Ezendam)
4. Bestuursverkiezing.
 - a. Nico Bosman is aftredend en niet herkiesbaar.
 - b. Verkiezing nieuwe bestuursleden.
Het bestuur draagt Ilse Kanij voor als nieuw bestuurslid.
Verder bestaat er een vacature voor de functie van voorzitter. Kandidaten hiervoor kunnen zich melden bij het bestuur.
5. Financieel (2)
 - a. Begroting 2017
 - b. Conceptbegroting 2018.
6. Benoeming Financiële Commissie voor het jaar 2018.
7. Toe te voegen punten en eventuele mededelingen van het bestuur.
8. Rondvraag.
9. Sluiting.

Na afloop van de vergadering is er gelegenheid na te praten onder het genot van een hapje en een drankje. Wij hopen u te zien op woensdag 8 maart aanstaande in De Groenhof.

Namens het bestuur,

Karel Haag (secretaris)

Alle beschikbare stukken zijn tijdens de vergadering verkrijgbaar. De documenten die bij agendapunt 2 horen zijn vanaf 14 dagen voor de vergadering op te vragen. Een week voor de vergadering zijn de stukken behorende bij agendapunt 3 en 5 op te vragen (bij voorkeur via e-mail) bij de secretaris (secretariaat@ivnveenendaal-rhenen.nl).

foto Dick Jeukens: De Blauwe Kamer

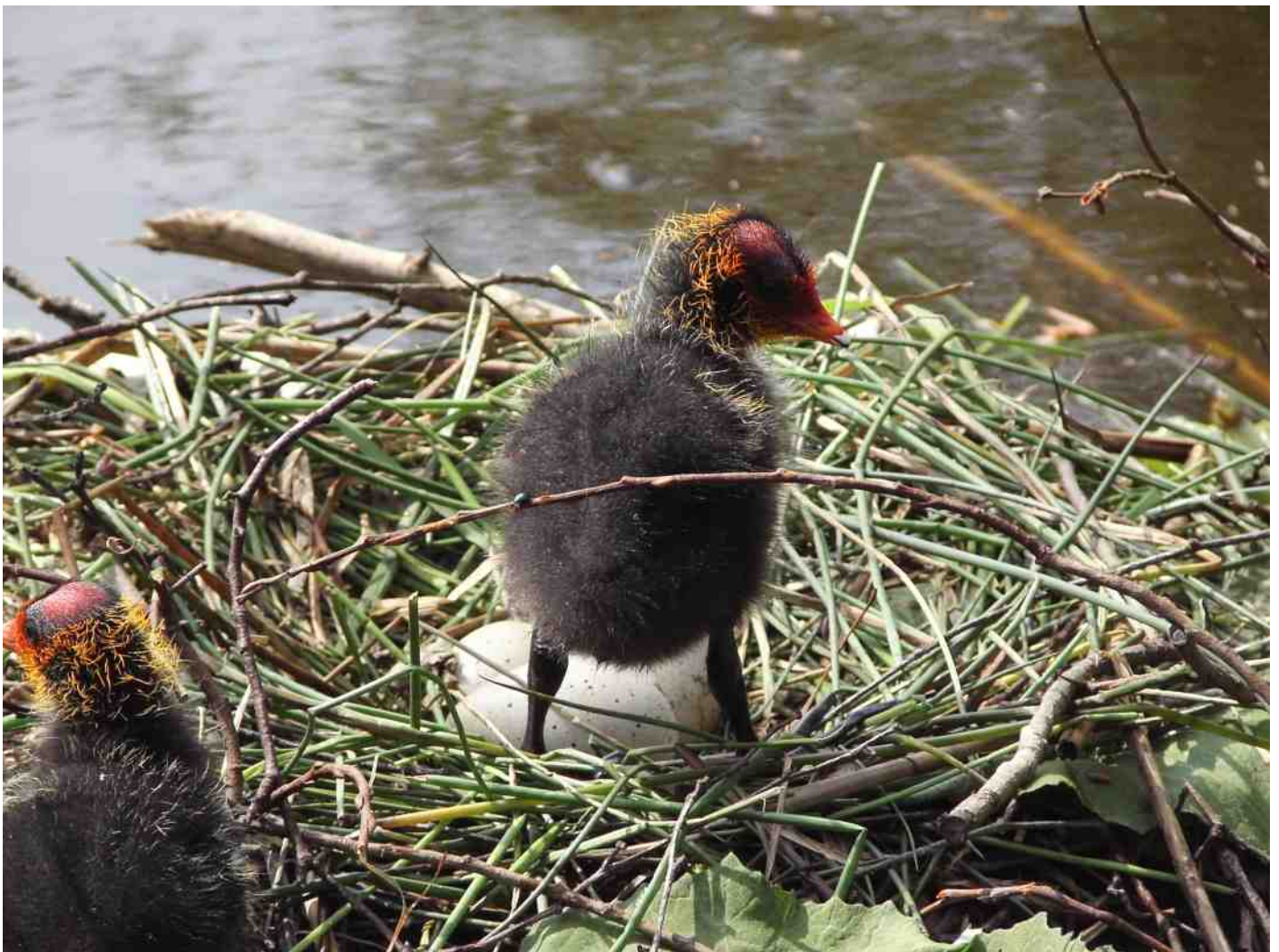
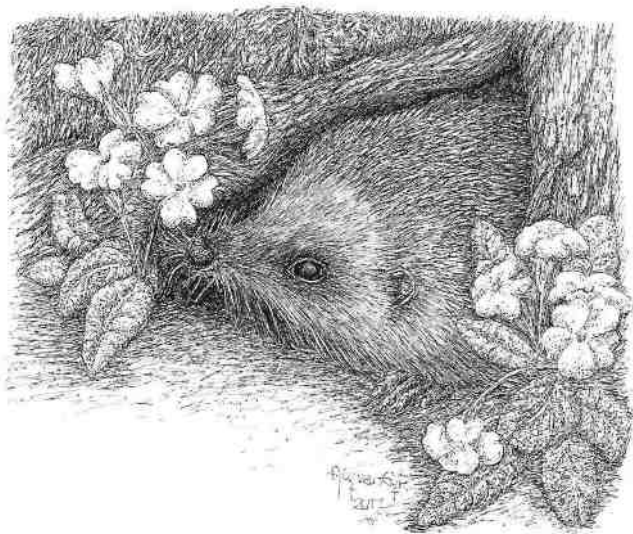

Foto Tineke Wouda "Meerkoetjes"

Slenterpaadjes

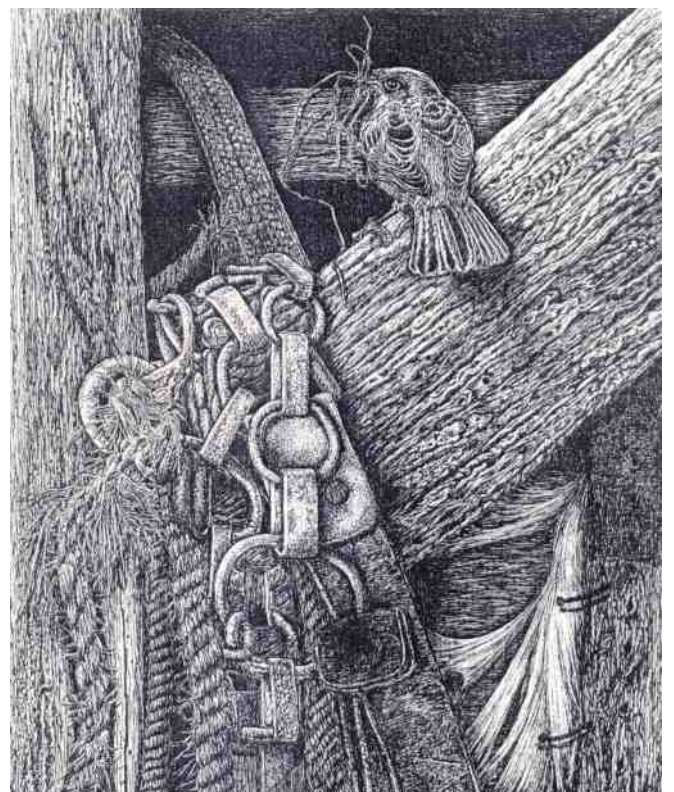
Het is, terwijl ik dit schrijf begin februari, een stralend zonnetje; met in het vooruitzicht een nieuw koudefront. De sneeuwkllokjes zijn al volop in bloei, lente! De vogels zijn onverstoortbaar, mijn mussen, de ring en de gewone, vliegen al met strootjes en takjes. Merels slopen overal plukken mos vandaan. De plukken hondenhaar vinden gretig aftrek bij de kool en de pimpelmezen. De mannetjes van de vinken hebben een donkerrode borst. In het bos hebben de heren van de boomklevers het hoogste woord. Buizerdshoog in de lucht, mauwen; waarop er meteen ergens wat kraaien op komen dagen om de buizerd te verjagen. Soortgenoten komen meteen op het lawaai af om te helpen. Ze hadden hun mobiel aan denk ik. Dat die grote buizerd, niet voor een kleintje vervaard, zich zo in de luren laten leggen door die brutaaltjes.

De egel is ontwaakt uit zijn winterslaap. In onze gematigde streken komt hij maart, april uit zijn bladernest dat bestaat uit dorre bladeren aangevuld met droog gras, mos en stengels van varens. Vanaf juli legt de egel een vet voorraad aan in de vorm van onderhuids vetweefsel. Dat bestaat uit wit vet, bedoelt om de winter door te komen. Maar ook bruin vet. Dit bruine vet bevindt zich bij de schouders en wordt pas aangewend in het vroege voorjaar bij het ontwaken. Is er niet genoeg vet dan kan de egel bij dalende temperatuur zijn lichaam niet meer opwarmen, hij zal dan sterven. De egel is een van de grotere insecteneters. Afhankelijk van het seizoen veel regenwormen, rupsen en kevers, maar ook slakken, insectenlarven, oorwormen duizend poten en pissebedden. Alleen de grotere huisjesslakken worden niet gegeten, misschien omdat ze de stevige slakken niet kunnen kraken. Voor diegenen die bang voor spinnen zijn, die eten ze ook. Maar ook kikkers, slangen en kleine zoogdieren zoals mollen, spitsmuizen en ook eieren staan op zijn menu. De egel is vergeleken met andere dieren beter bestand tegen verschillende soorten gif. Wespen gif en addergif kan hij een beetje hebben, waar andere dieren van gelijke grootte aan zouden overlijden. Hij schijnt een dosis arseen, waar vijftig mensen dood van gaan te overleven. Zijn stekels gaan gemiddeld zo'n 18 maanden mee, drie keer zo lang als een gemiddelde haar. De stekels zijn hol; ze worden ook pennen genoemd. Wanneer de egels

gaan paren legt het vrouwtje haar stekels plat. Na een draagtijd van vijf weken, werpt het vrouwtje tussen juni en oktober ruim vijf tot tien jongen. De jongen worden kaal en blind geboren, maar na een paar uur al verschijnen witte stekeltjes. Binnen een paar weken, worden die vervangen door een tweede en derde generatie bruine en crème kleurige stekels. Na twee weken gaan de oogjes en oren open. Met drie weken verlaten de jongen het nest en gaan met moeder mee. Met zes weken zijn ze volwassen, de jongen blijven bij elkaar om te overwinteren in het nest waarin ze zijn geboren. Het mannetje bemoeit zich niet met het grootbrengen van de jongen.

Mijn vogeltuin herbergt vele vogels; de belangrijkste zijn natuurlijk de ring en huismussen. Ze geven dan ook leven in de brouwerij. De hele dag zijn ze bezig met velerlei zaken. Een van de hoofdzaken is ruzie zoeken met elkaar. De ringmus van het platteland is totaal anders als zijn neef uit de stad, de huismus. Hij is iets kleiner en doet wat slanker aan. De leeftijd en het geslacht zijn moeilijke te bepalen, omdat hij het hele jaar door hetzelfde verenkleed draagt. Een chocolade bruine kruin, witte wangen met daarin een zwarte vlek. Hij heeft een kleine zwarte bef en een dubbele witte vleugelstreep. Het is een broedvogel van gebieden met veel bosjes, parken, grote tuinen, boomgaarden en landweggetjes. Hun voedsel is hetzelfde als de huismussen, maar met een voorkeur voor planten en granen. Zij eten ook meer insecten, en het broeden doen ze graag in een hol of nestkasten. Dat doen van half april tot in juli. Meestal hebben ze vijf tot zeven eieren, het broeden duurt twaalf tot veertien dagen. Een tweede en soms een derde legsel wordt gelegd zodra de jongen van het voorgaande legsel, na veertien tot achttien dagen, zijn uitgevlogen. Dat wordt gewoon in het zelfde nest gelegd, zonder dat nog wat wordt verbouwd. De huismus is eigenlijk zo algemeen, dat niemand er naar kijkt, maar als je goed naar de mus kijkt, is het echt de moeite waard. Maar al eeuwen lang met de mens verweven, overal waar de mens komt is wel een mus in zijn buurt te vinden. Denk maar aan vroeger, toen de tafellakens met de broodkruimels nog werden uitgeklopt.

Ze leven in kleine kolonies van tien tot vijftien mussen . Vanaf januari, komt het mannetje in zijn territorium en bij de eerste dagen met mooi weer kunnen we hem met zijn lokkreten naar het wijfje al horen. Als het wijfje komt, troont hij haar mee naar de plaats van het nest en het huwelijk is dan al vlug gesloten. Soms als er meerde rivalen zijn, kunnen we de mannetjes in groepjes zien paraderen. Een huismus blijft hoogstwaarschijnlijk zijn leven lang trouw aan zijn vrouwtje.

De fuut is ongeveer net zo groot als een wilde eend. Een prachtige watervogel die zich onderscheidt van de eenden door een lage houding op het water. Een slank lichaam dat soms tot aan de halsbasis onder water ligt. Zijn poten liggen ver naar achter, typisch een duik vogel. Ze kunnen ruim een halve minuut onder water te blijven. Ze lopen slecht en bouwen daarom altijd een nest aan de waterkant. Bij voorkeur in de buurt van meerkoeten, dat zijn felle nestbeschermers. De fuut niet, als ze op hun troon van half vergane waterplanten zitten dekken ze de eieren altijd toe als ze eraf gaan. Meestal leggen ze er vier, dan een broedduur van zesentwintig tot negentwintig dagen. De ouders vervoeren de kleintjes op hun rug, die na elf weken zelfstandig zijn. In het vroege voorjaar baltsen de futen, dat is een heel ritueel. Het naar elkaar toezwemmen en het maken van heftige kopbewegingen, waarin de wangen worden opgezet. Het meeste bijzondere is de pinguïndans, waar het mannetje en het vrouwtje van elkaar afzwemmen en tegelijkertijd onderduiken. Dan komen ze boven met hun snavels vol waterplanten die ze aan elkaar aanbieden terwijl ze borst aan borst uit het water oprijzen. Ze maken er met veel kabaal een waar spektakel van.

Kijk en geniet.
Aly van Eijk.

Fotorubriek

Fotorubriek.

De meeste van onze leden zijn actief in de natuur. De ene als vogelaar, de ander als heggenvlechter of als actief lid van NatuurWerkt. Daarnaast hebben we natuurlijk tal van “deskundigen” op diverse gebieden en leden van verschillende werkgroepen. Wat de leden bindt is ongetwijfeld de liefde voor de natuur.

Vele uren worden daar door gebracht, wandelend, speurend naar wild of kijkend naar opvallende mosjes en andere zaken die ons bezig houden. Tijdens deze wandelingen worden er ongetwijfeld ook veel foto's gemaakt die thuis worden opgeslagen en in familiale sfeer nog wel eens bekeken worden.

Zoals u wellicht bekend maakt de redactie veel gebruik van de foto's van Tineke Wouda. We zijn heel blij met haar grote archief aan foto's en zullen daar natuurlijk gebruik van blijven maken.

Maar naar de mening van uw redactie zou het leuk zijn als u de door u gemaakte foto's ook zou willen delen met de andere leden. Daarom starten wij vanaf de volgende uitgave met een fotorubriek die foto's van leden laat zien. Van belang is wel dat deze foto's minimaal meer dan 1 mb groot zijn.

Dus heeft u een mooie foto gemaakt de afgelopen tijd stuur hem in naar de redactie. Wij zullen dan per uitgave een aantal foto's publiceren. Natuurlijk doen wij dit met naamsvermelding.

Graag inzenden aan redactie@ivnveenendaal-rhenen.nl

Hieronder al enige voorbeelden van Dick Jeukens. Dick heeft foto's gemaakt in de Blauwe Kamer en is een actief fotograaf.

Leer moestuinieren

bij IVN Veenendaal - Rhenen

Je eigen gezonde groenten telen, oogsten en daarna smullen. Met of zonder tuin, altijd is er wel een plekje te vinden voor een moestuintje, met potten op balkon of bakken in de tuin.

In deze korte cursus leer je hoe je eenvoudig een kleine moestuin opzet en met goed resultaat kunt oogsten.

De cursus bestaat uit drie avonden en thuiswerkopdrachten waardoor u al direct het geleerde praktisch kunt toepassen.

Op donderdag 23 maart, 20 april en 18 mei wordt van 20.00-22.00 uur de cursus gegeven in de Groenhof.

Adres: Karel Fabritiusstraat 3 te Veenendaal.

De kosten voor de cursus bedragen €12,50 inclusief documentatiemateriaal en koffie of thee.

Aanmelden kan bij Dorthy Reijn via e-mail: d.reijn@xs4all.nl of telefoon 06 - 1116 8431

Weidevogels in concert!

Op 25 maart is de dag van de première! Een documentaire over weidevogels in het Binnenveld, natuur- en agrarisch gebied direct naast Rhenen. Deze première is extra bijzonder door live muziek van het Symfonisch Blaasorkest van muziekvereniging Ons Genoegen.

In het binnenveld broeden ieder voorjaar talloze vogels. De werkgroep Weidevogelbeschermgroep Binnenveld West is één van de werkgroepen van het IVN Veenendaal- Rhenen. Zij hebben een unieke documentaire gemaakt over de Kievit, grutto, scholekster en andere weidevogels in het Binnenveld.

In de documentaire is aandacht voor het mooie landschap van het Binnenveld en natuurlijk de weidevogels. We zien de vogels nestelen, de bescherming van de eieren door boeren en vrijwilligers, de jonge vogels die voor het eerst het nest verlaten en vele andere mooie beelden.

In een speciale samenwerking met de Ons Genoegen worden de beelden vergezeld van live muziek in de prachtige entourage van de Cunerakerk. Deze bijzondere combinatie van natuur en muziek staat garant voor een bijzondere avond die u niet wilt missen.

Het concert begint om 20.00 uur in de Cunerakerk. De avond start om 19.30 uur met een expositie en informatie over weidevogels in het Binnenveld. De toegang is €7.50.

Voor meer informatie zie:

www.onsgenoegenrhenen.nl

<http://www.anvhetbinnenveld.nl/weidevogelbeheer.php>. en

<https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen>

EkoPlaza[®]

Uw biologische supermarkt
in Veenendaal

Ook voor uw glutenvrije -
en dieetproducten.

EkoPlaza,
Pr. Bernhardlaan 1, Tel. 0318-516537

O

**MEENT &
BOUMAN**

kunst met bloemen
business & at home

davidsplein 11 3905 az veenendaal
0318-510106 info@meent-bouman.nl
www.meent-bouman.nl

Duurzaamheid

De Wereldcommissie voor milieu en ontwikkeling, ook wel Brundtland Commissie genoemd, omschrijft duurzaamheid als: -Ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.

IVN en duurzaamheid.

Sinds enige tijd is de naam van het IVN gewijzigd in Instituut Voor Natuureducatie en duurzaamheid. Natuureducatie is al jaren een prominente pijler van IVN maar aandacht voor duurzaamheid is relatief nieuw. Zelf zie ik het grofweg zo dat IVN in het verleden vooral aandacht geschonken heeft aan natuur waar je naartoe gaat en nu meer en meer aan de slag gaat met het gegeven dat wij allemaal deel uitmaken van de natuur en met wat we zelf kunnen doen aan de verrijking van onze directe leefomgeving.

Nu is duurzaamheid een begrip waar je heel veel onder kunt scharen, dus het is nog wel een zoektocht waar IVN zich ten opzichte van dit onderwerp plaatst.

Ook in Veenendaal is duurzaamheid langzaam een aandachtspunt aan het worden. Samen met een aantal initiatiefnemers vanuit met name het Venster (<https://www.hetvensterveenendaal.nl/>) is er in 2015 een platform Samen Duurzaam Veenendaal opgericht. Ondergetekende is namens IVN Veenendaal-Rhenen actief hierbij betrokken geweest. Doel van het platform is om een aanspreek- en verbindingpunt te zijn waar iedereen in Veenendaal die iets op het gebied van duurzaamheid wil, zich toe kan wenden. Het Platform wil daarvoor ook contact met de gemeente onderhouden.

In 2015 én in 2016 heeft Samen Duurzaam Veenendaal op de landelijke Dag van de Duurzaamheid (10 oktober) een duurzaamheidsmarkt georganiseerd in het centrum van Veenendaal. O.a. de energicoaches van Patrimonium, de bijenvereniging, Veenendaal 4fair, Repaircafé, het Venster, A Rocha en natuurlijk IVN Veenendaal-Rhenen hebben zich daar gepresenteerd.

Deze duurzaamheidsmarkten zijn een activiteit om duurzaamheid op een toegankelijke manier zichtbaarder te maken. Er zijn kraampjes waar je langs kunt lopen, informatie kunt vragen, iets kunt proeven of kunt testen hoe groot je ecologische voetafdruk is. Ook kun je zaadbommen maken of een smoothie 'trappen' op de blenderbike. Kortom, uitnodigend om eens een kijkje te komen nemen.

Inmiddels is Samen Duurzaam Veenendaal (S.D.V.) onderweg om een stichting dan wel vereniging te worden, is een serieuze gesprekspartner voor de gemeente geworden, en heeft nog meer ideeën om duurzaamheid op een leuke, haalbare manier onder de aandacht te brengen.

Tot nu toe was ondergetekende, samen met enkele andere leden, als IVN Veenendaal-Rhenen betrokken bij de activiteiten van S.D.V. Nu S.D.V. langzaam volwassen aan het worden is, wordt het tijd om in onze afdeling ook een officiële werkgroep Duurzaamheid te starten.

In de bestuursvergadering van 3 januari jl is dit aangekaart en het bestuur heeft zich vóór deze werkgroep uitgesproken.

Eenieder die op het gebied van duurzaamheid (ook eenmalig of een kortdurende actie) iets wil betekenen voor onze afdeling is van harte uitgenodigd om contact op te nemen met Dorthy Reijn, d.reijn@xs4all.nl. 06-11168431

Het bestuur van het IVN Veenendaal-Rhenen is het van harte eens met het bovenstaande en het initiatief van Dorthy Reijn. Mocht u een (kleine) bijdrage willen leveren willen wij u vragen contact op te nemen met Dorthy. Het leuke van dit initiatief is dat het nog aan de start staat en dat veel nog moet worden ontgonnen en opgestart. Heeft u vragen of opmerkingen neem dan contact op met Dorthy..

ACTIVITEITEN GROENLINGEN

De Groenlingen (de jeugdgroep van 8-12 Jarigen van het IVN) is weer begonnen. Vind je het leuk om met leeftijdgenoten de natuur in te gaan om opslag in de hei weg te zagen, zelf je vetbollen te maken, slootjesexcursie, speuren naar sporen en nog veel meer, kom dan bij de Groenlingen. Wij komen één keer in de maand bij elkaar. Meestal verzamelen wij in ons gebouw de Groenhof aan de Karel Fabritiusstraat 3 om 10.00 uur.

Om de kosten hoeft u het niet te doen, want die zijn maar 10 euro voor een heel seizoen en 5 euro van januari t/m juni.

Ons programma in 2017 is:

Zaterdag 25 februari	Het edelhert.
Zaterdag 25 maart	Werken in de natuur (kinderen brengen op Kwinteloijen).
Zaterdag 22 april	Bezoek aan het Wekeromse Zand. (het vervoer regelen wij)
Zaterdag 20 mei	Snelheid.
Zaterdag 24 juni	Slotdag (verrassing!).

Lijkt je dit een leuk programma kom eens kijken. Graag tot zien.

Foto Tineke Wouda

Foto Tineke Wouda

jaarverslag weidevogels

Nieuwe kansen voor weidevogels in het Binnenveld. Onlangs verscheen het jaarverslag van de vrijwillige weidevolgelbeschermingsgroep Binnenveld West. (Het jaarverslag met pleitnota zal integraal worden geplaatst op de site van het IVN Veenendaal-Rhenen). Het jaarverslag kenmerkt zich door twee hoofdzaken. Ten eerste is een weergave opgenomen van de bestuurlijke activiteiten die worden ondernomen nodig voor het behoud van de weidevogels in het Binnenveld. Daartoe is een Pleitnota toegevoegd, gericht aan bestuurders, boeren, burgers en buitenlui. De pleitnota heet: "Nieuwe kansen voor weidevogels in het Binnenveld". Er onder staat: "Pleitnota t.b.v. de inrichting en het beheer van een zone - met natuur inclusieve landbouw met weidevogelbeheer rond het nieuw in te richten natuurgebied van Staatsbosbeheer. De pleitnota is nodig om er voor te zorgen dat we weidevogels houden in het Binnenveld. Het is nog spannend en zeker niet vanzelfsprekend of dat lukt!! De pleitnota wordt ondersteund door de boeren (LTO Veenendaal-Rhenen en de Agrarische Natuurvereniging Het Binnenveld), De gemeente Rhenen, Staatsbosbeheer Utrecht en Landschap Erfgoed Utrecht. Ons doel is een duurzaam weidevogelbeheer in het Binnenveld. We hebben niet alleen gepraat maar we zijn ook gaan kijken naar goede voorbeelden. Op excursie in Lierderbroek zijn we door enthousiaste boeren aldaar gewezen op kansen en mogelijkheden en hebben we gezien hoe zij daar onverzettelijk hebben gewerkt aan een plan waarbij grond voor boeren werd behouden en werd ingericht als weidevogelgrond. De provincie Utrecht is de partij die in het belang van de weidevogels en al de genoemde organisaties de sleutel in handen heeft om het tij gunstig te keren voor weidevogels. Wij doen dan ook een beroep op de provincie om onze breed gedragen oproep te ondersteunen.

Een tweede zeer belangrijke activiteit dit jaar is het maken van een film. Met deze film willen we het behoud van weidevogels in het Binnenveld met beelden ondersteunen. De film heet: "De betekenis van het Binnenveld voor de weidevogels". Daarover in hoofdstuk 3 meer. De film zal als alles goed gaat in première gaan op 25 maart. Het symfonisch blaasorkest van Ons Genoegen uit Rhenen zal tijdens het afspelen van de film passende muziek laten horen. Het lijkt een hele bijzondere avond te kunnen worden. Houd u alstublieft de plaatselijke media maar in de gaten voor nadere berichtgeving hierover en ook over de andere uitvoeringen. De film laat zien wat het belang is van het Binnenveld voor weidevogels. Aan de bestuurders om dat op te pakken en met ons te streven naar het behoud van weidevogels in het Binnenveld.

In hoofdstuk 4 vermelden we hoe we ons werk doen. Dit jaar geven we vooral de afspraken aan die we hanteren bij ons vrijwilligers werk. Elk jaar vragen en krijgen we in het begin van het seizoen weer toestemming van de boeren om op hun land ons werk te mogen doen. Daarnaast hebben we een vergunning van politie Rhenen en van Staatsbosbeheer. We werken met een protocol van Landschap Erfgoed Utrecht en hanteren eigen afspraken. Dit alles dus in hoofdstuk 4.

In hoofdstuk 5 vindt u een overzicht van onze andere activiteiten naast het veldwerk in 2016.

Resultaten.

In hoofdstuk 6 vermelden we de resultaten van 2016. Dit jaar zijn de resultaten goed. Er zijn minder nesten gevonden, maar het uitkomst % is hoger. Typisch is een verspreiding van de Kievit over het hele Binnenveld en een meer samenbundeling van de Grutto op de Achterbergse Hooilanden. Vorig jaar was er sprake van veel predatie, dit jaar was dat gelukkig een stuk minder. We hebben uitvoerig met de vrijwilligers gesproken over het vóórkomen van predatie. In het voorjaar hebben we met deskundigen van Sovon een thema avond gehad en bij de start van het seizoen hebben we nieuwe afspraken gemaakt. We hebben onder anderen afgesproken de nesten niet meer te markeren als dat niet nodig is. Het lijkt er op dat ons nieuwe beleid helpt, maar zeker weten doen we dat natuurlijk niet. Aanwijzingen daarvoor zijn er wel maar rondom predatie is heel weinig echt zeker, tenzij je echt ziet dat een predator er met een ei of pul vandoor gaat. Wat wel zeker is dat als er geen stokken staan er ook geen aanwijzingen zijn voor predatoren. Helaas hebben we, omdat 2 vrijwilligers zich niet met deze regel wilden conformeren, afscheid van hen moeten nemen.

Hoofdstuk 7 gaat over geld. Een bericht over de nestvergoedingen in 2016 en in de toekomst en het sponsorgeld dat via het IVN Veenendaal-Rhenen wordt beheerd.

Bedankt.

Graag wil ik iedereen - boeren, loonwerkers en vrijwilligers - bedanken voor de manier waarop dit jaar samen is gewerkt aan het beschermen van nesten, het overleg over de werkzaamheden en de medewerking bij het filmen.

Roelof de Jong, Algemeen coördinator WBW.

Activiteiten KNNV Wageningen

Natuuracademie: lezing. De das door Chris Achterberg.

donderdag 23 februari 2017 20:00 | Gelderland : Bevrijdingskerk te Wageningen (Van Schelvenweg 2, hoek Ritzema Bosweg).

Wandeling over het landgoed Marienwaerdt.

zondag 5 maart 2017 09:30 tot 12:00 | Gelderland : Verzamelen om 9.30 op de parkeerplaats aan "t Klooster" op de weg naar het landhuis of om 8.45 aan de westzijde van het Olympiaplein. Informatie verkrijgbaar en opgave bij Frans Jacobs 06 44254850 of f.jacobs12@kpnplanet.nl

Excursie naar het Von Gimborn Arboretum

zaterdag 11 maart 2017 13:00 | Utrecht : Von Gimborn Arboretum Velperengh 13, 3941 BZ te Doorn

Opfriscursus Dagvlinders.

maandag 27 maart 2017 19:30 | Gelderland : Groene Wiel, Hendrikweg 14b te Wageningen.

Activiteiten IVN Ede

Zaterdag 4 maart: Met IVN naar de knoppen

Start: 14:00 uur P-plaats N304-koeweg

Informatie: Dick Klein Geltink 0318632673

Zaterdag 18 maart: Vogelzang-excursie Bennekomse Bos en heitje

Start: 7.00 uur, hoek slagboom Hullenberglaan (nabij het koepeltje)

Zondag 19 maart: Voorjaarswandeling omgeving Bosbeek

Start: 14:00 uur vanaf NIVON huis, Bosbeekweg 19-21, Bennekom

Informatie: Jeltje Zeelenberg 0318413486; Hans Gonggrijp 0318840409

Zaterdag 25 maart: De seizoenen van het Bennekomse Bos

Start: 14:00 uur slagboom aan het eind van de Hullenberglaan

Activiteiten IVN Zuidwest Veluwezoom

zaterdag 25 februari 2017 - 09:00

Locatie: parkeerplaats Oud Reemst, Hardewijkerweg 1A, 6731ST Otterlo

Graag per email aanmelden vóór 23 februari (els.frank&planet.nl),

zondag 14 mei 2017 - 14:00 tot 15:30

Locatie: Heempark De Zomp, de dam, 6862HS Oosterbeek

Activiteiten IVN Veenendaal-Rhenen

vrijdag 24 maart thema: Paddentrek

duur: van 19:00 uur tot 20:30 uur plaats: Kwintelooyen vertrekpunt: parkeerplaats van Manege "Blauwendraad" Blauwendraad 3, 3911SB Rhenen bij rotonde Cuneraweg/rondweg Oost gidsen: Jannie van der Linden, Cokkie Gadel-la LET OP: - altijd informeren of de excursie doorgaat, op internet site of 0318 - 52 25 83 - laarzen en zaklamp aanbevelen!

vrijdag 31 maart thema: Paddentrek

duur: van 19:00 uur tot 20:30 uur plaats: Kwintelooyen vertrekpunt: parkeerplaats van Manege "Blauwendraad" Blauwendraad 3, 3911SB Rhenen bij rotonde Cuneraweg/rondweg Oost gidsen: Jannie van der Linden, Cokkie Gadel-la LET OP: - altijd informeren of de excursie doorgaat, op internet site of 0318 - 52 25 83 - laarzen en zaklamp aanbevelen!

Leppers Zonwering B.V.
Nieuweweg 85
3905 LH Veenendaal
Telefoon 0318-517565
Fax: 0318-543260

BTW nr. 8099.91.998.B01
ING bank
IBAN: NL30INGB0651914558
K.v.K.: 30058732
E-mail: info@leppers.nl

Pleitnota Binnenveld

Samenvatting van de pleitnota Weidevogelbescherming Binnenveld.

De pleitnota gaat nader in op nieuwe kansen die er zijn met betrekking tot het beheer van een zone met natuur inclusieve landbouw met weidevogelbeheer rond het nieuw in te richten natuurgebied van SBB.

Doel van de nota is het behoud en zo mogelijk het vergroten van het aantal broedparen weidevogels in het Binnenveld. Daartoe wordt gepleit voor een bufferzone met agrarische grond of natuurgrond waarop agrarisch beheer wordt toegepast en weidevogelbeheerpakketten kunnen worden afgesloten. We pleiten voor een natuur inclusieve landbouw. De nota is bedoeld voor iedereen die bij de ontwikkeling van het Binnenveld betrokken is: beleidsmakers zowel als mensen die er wonen, werken of recreëren.

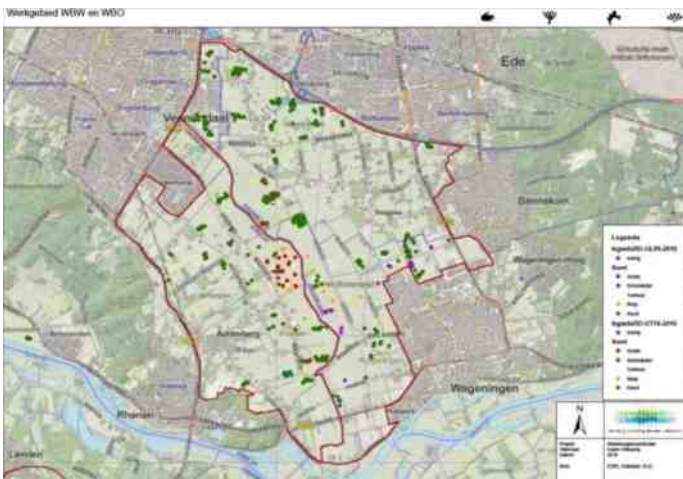
De nota is als volgt opgebouwd. Eerst wordt de huidige situatie in het Binnenveld geschetst en de waarde van het Binnenveld voor weidevogels wordt verduidelijkt. Vervolgens bespreken we de ontwikkelingen in de landbouw en in natuurbeheer en de gevolgen hiervan voor weidevogels. Het idee van de bufferzone wordt daarna uitgelegd. Hoe zou die eruit zien en waarom zouden we het doen?

Weidevogels in het Binnenveld

Het Binnenveld is één van de rijkste vogelgebieden in de provincie Utrecht (bron Sovon) en is ook met name nog rijk aan akkervogels en weidevogels. Het kaartbeeld op de volgende pagina met gegevens van de website weidevogelbescherming van Landschapsbeheer Nederland laat zien hoeveel nesten cq territoria broedende weidevogels zich in het Binnenveld bevinden. Tabel 1 geeft de aantallen weer (bron WBW en WBO). Kieviten bevinden zich op dit moment vooral op maisakkers. De grutto's zitten in het Binnenveld allemaal in de gebieden ter weerszijden van de Grift, deels SBB, deels boerenland.

Tabel 1: Weidevogelnesten in het Binnenveld*

	2014	2015	2016
Gutto	18	24	33
Tureluur	5	13	12
Scholekster	7	9	4
Wulp	10	13	14
Kievit	406	537	439
Veldleeuwerik		3	2

*Het gaat hier om de door WBO, WBW en op de Achterbergse Hooilanden gevonden nesten. De nesten op SBB-gronden van de Bennekomse Hooilanden en de Bennekomse Meent zijn niet in de totalen verwerkt. De cijfers geven een indicatie van het voorkomen van de aantallen broedparen weidevogels. De aantallen broedparen van met name de kievit zullen lager zijn dan het aantal nesten vanwege de vervolglegels na predatie.

De tabel en onderstaande kaart geven een beeld van de huidige populatie weidevogels. Op basis van deze cijfers kan in Het Binnenveld met recht worden gepleit voor het begrip weidevogelkerngebied. Deze kenschetsing of toedeling voor een bepaald gebied is belangrijk omdat boeren dan direct gebruik kunnen maken van subsidiepakketten voor weidevogelbeheer. Zie ook argument 3.

De bufferzone als oplossing.

Om de dreigende achteruitgang van de weidevogelstand het hoofd te bieden is biotoopverbetering nodig. De aanleg van meer plas / dras aan de oostkant van de Grift en in een deel van de Achterbergse hooilanden gecombineerd met boerenland met bijvoorbeeld een beheerpakket voor weidevogelbeheer; "Kruidenrijk weidevogelgrasland" biedt de juiste biotoop voor weidevogels. Dit kan in de bufferzone. De bufferzone is een gebied van 150 – 200 ha grond rondom of aansluitend en tussen de nieuwe natuurgebieden in Oost en West. De bufferzone betreft gronden die als "hooilanden" gebruikt worden door boeren. Deze gronden worden aangemerkt als weidevogelgronden.

Het kunnen natuurgronden zijn met boerenbeheer t.b.v. weidevogels of boerengronden met (vrijwillige) weidevogelbeheer.

Een nieuwe term voor deze ontwikkeling is natuur inclusieve landbouw. Kenmerken zijn:

Ze liggen naast (of hebben directe verbinding met) vernate natuurgrond en hebben een variabele grondwaterstand, in het voorjaar hoger met slootkanten die deels onder water staan en in de zomer een lagere grondwaterstand om bewerkingen en beweiding mogelijk te maken.

Er is sprake van een vorm van weidevogelbeheer afhankelijk van akkerland of weideland

Er wordt voldaan aan de criteria voor duurzaam weidevogelbeheer van Landschapsbeheer Nederland (bijlage 1).

De percelen vormen een natuurlijke overgang tussen natte natuur en agrarisch beheer

Voor het weidevogelbeheer zijn geldelijke middelen beschikbaar ter compensatie van lagere opbrengsten.

De match tussen beschikbare geldmiddelen en de beheermaatregelen wordt verzorgd door de Collectieven Utrecht Oost en Veluwe. Een agrarisch collectief is een gecertificeerd samenwerkingsverband van agrariërs en andere grondgebruikers in een gebied die zich vrijwillig hebben verenigd voor het uitvoeren van agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

De middelen kunnen worden verworven op verschillende wijzen zoals

Beschikbaarstelling van beheerpakketten die gelden voor Open Grasland door de provincie Utrecht

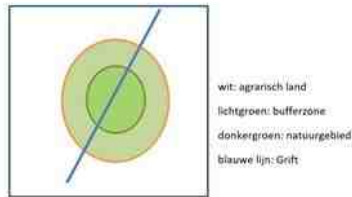
Een plan op basis van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van de EU waarbij agrarisch natuurbeheer (inclusief weidevogelbeheer) uit met name de (2e) pijler voor plattelandontwikkeling wordt gefinancierd.

Gemeentelijke subsidie

Sponsoring met publieke middelen (crowd-funding)

Bijdragen van ANV's en Collectieven

Schematische ziet een plan voor een bufferzone er als volgt uit:

Verder gaat de pleitnota in op argumenten die er zijn om e.e.a. ten goede te buigen. De gehele nota kunt u nalezen op de site van IVN Veenendaal-Rhenen.

Feestelijke Ragout

van paddenstoelenmix

250 gram kastanje-champignons

250 gram gele oesterzwammen

250 gram cantharellen "jeune"

250 gram gewone cantharellen

1 ui, 2 teentjes knoflook peper en zout, kerrie

1 bosje peterselie

Bloem naar behoefte

Crème-fraîche

Voor de groente bouillon

Handje champignons

1 blaadje laurier

2 wortelen

2 takjes tijm, twee takjes bladselderij .

Doe al deze ingredienten in een liter water , breng het water aan de kook en laat de bouillon minimaal een half uurtje op een laag vuur trekken. Zeef ze vervolgens .

Bak in een koekenpan de paddenstoelen licht aan, maar houdt van de "jeune" een handje apart voor de garnering. Bak in een wok het gesnipperde uitje en de fijn geperste knoflook aan en voeg alle voorgebakken paddenstoelen toe. Even goed doorroeren. Strooi een ruime hoeveelheid bloem over de paddenstoelen en giet er beetje bij beetje de bouillon bij tot er een gebonden saus ontstaat. Is de saus nog te dun, dan nog wat bloem er bij doen , is de saus nog te dik dan verdunnen met de bouillon. Voeg de fijngesnipperde peterselie toe en maak op smaak af met zout, peper en wat kerrie. Tot slot een twee eetlepels crème-fraîche toevoegen.

Dien het gerecht op , op een bodem van tagliatellie en garneer met de rest van de licht aangebakken "jeune" en wat peterselie.

Lekker met een stoofpeer en wat kleine spruitjes. Serveer er een volle wijn bij, bv een mooie bourgogne.

Ontbossing te lijf

Met papieren doos.

Aldus een kop in de telegraaf van 28 september j.l. Een Hollandse uitvinding van ex-lieliekweker Pieter Hoff biedt een antwoord op de voortrazende ontbossing in Zuid-Amerika. Deze mijnheer Hoff heeft een zgn. Growboxx ontworpen, gemaakt van oud papier. Dankzij deze papieren box, waar de jonge boom in wordt geplaatst blijft de grond vochtig en drogen de wortels niet uit. Zijn vinding borduurt voort op Hoffs eerdere plastic versie waarin de boom vocht kreeg door condensatie. Papier is echter goedkoper en dus aantrekkelijker voor grootschalige investeringen. De agrarische uitvinder liet zich inspireren door oude terrassenbouw van bergboeren. We doen aan miniterrassenbouw door kleine dijkes en kanaaltjes langs de bomen te graven, als het regent verdampt het niet, maar dringt het meeste water de grond in. Omdat de wortels in de doos veel beter vocht vasthouden, overleven ze vrijwel allemaal, aldus de heer Hoff. Rond de snikhete stad Mexicali, met zomertemperaturen tot 50°C helpt hij een groene cirkel van 160 kilometer aan te planten. De bomen gaan helpen stofstormen uit de woestijn te weren en de vieze lucht te filteren. In de bergstreek Sierra de Juarez zet de Mexicaanse overheid bijna een miljoen bomen neer met behulp van de Growboxx. In eerste instantie gaat het om 2000 hectare, maar als het goed gaat mogen er 10000 hectare worden aangeplant en dat is ongeveer de helft van de Wieringermeer! Ik werd ontzettend blij van dit bericht, waaruit blijkt dat met ogenschijnlijk hele eenvoudige middelen, enorme problemen, zoals van van de ontbossing, kunnen worden aangepakt, en wilde jullie dit niet onthouden. Investeren in groen loont en mijnheer Hoff is daar een heel goed voorbeeld van!! Cokkie Gadella

foto Tineke Wouda

Foto Tineke Wouda

*Rabo Mobiel-
bankieren.*

*Gemakkelijk,
handig en
overal.*

Snel en eenvoudig bankzaken regelen met uw tablet of mobiel.

Thuis of onderweg, er zijn momenten dat u even uw saldo wilt checken, bij- en afschrijvingen wilt bekijken of geld wilt overboeken. Met de Rabo Bankieren app op uw tablet of mobiel kunt u dit snel en overal doen.

Meer weten? Ga naar rabobank.nl/mobielbankieren

Samen sterker

Rabobank

Lid of donateur worden

U kunt het werk van de IVN-afdeling Veenendaal - Rhenen en omstreken steunen door lid of donateur te worden. Als lid of donateur bent u van harte welkom bij onze activiteiten.

Als lid ontvangt u naast het Groene Blad, dat minimaal 4 keer per jaar verschijnt, ook het kwartaalblad "Mens en Natuur" van de landelijke IVN vereniging. Donateurs ontvangen alleen het Groene Blad.

Leden betalen € 24,- per jaar
Donateurs minimaal € 17,50 per jaar
IBAN: NL95 INGB 0004 7381 18

Aanmelding:
met volledige adresgegevens, telefoonnummer en uw e-mail adres.

Opzegging: vóór 1 december.
Adreswijziging: zo spoedig mogelijk

Aanmelding, opzegging en woon-/e-mailadres wijziging via <https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen.eo/ivn-info/ledenadministratie>, vul het betreffende formulier in en stuur deze naar het daarop aangegeven adres.

Nieuwe Leden

Mevr. Margot Andriese
Dhr. Marcel van Doorn
Mevr. Lea Kessels
Dhr. Egon Schweigmann
Mevr. Karin Houtzager

Foto Tineke Wouda

Kievit pulletje

INDIEN ONBESTELBAAR:
KERKEWIJK 254
3904 JL VEENENDAAL

